

# Είναι το «Όχι στην υποχρεωτικότητα εμβολιασμού» πρόταγμα της Αριστεράς;

του Πάνου Κοσμά

## Η 14η Ιουλίου της ακροδεξιάς και η Αριστερά

*«Υπάρχουν ενστάσεις από επιστήμονες. Το σώμα μας είναι δικό μας. (σ.σ. υπογράμμιση δική μου) Τα εμβόλιο χρειάζεται δοκιμές τριών ετών. Τώρα έγιναν δοκιμές 7-8 μηνών. Θα κάνω εγώ το σώμα μου πειραματόζωο; [...] Βγαίνει η μία εταιρεία και λέει 90% επιτυχία, βγήκε μία άλλη και λέει 93%, χτες βγαίνει η προηγούμενη και αλλάζει το 90% σε 94%. Αυτό εμένα με ενοχλεί σαν άνθρωπο. Θεωρώ ότι όλα γίνονται για τα λεφτά».*

Κυριάκος  
Βελόπουλος, συνέντευξη στον ANTI στις 19/11/2020

---

Την Τετάρτη 14 Ιουλίου οι libertarians της νέας άκρας δεξιάς, θρησκόληπτοι που καθοδηγούνται από παραθρησκευτικές οργανώσεις, παραδοσιακοί ακροδεξιοί και φασίστες εμφανίστηκαν για πρώτη φορά με «λαϊκές» συγκεντρώσεις σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Ήταν η πρώτη φορά από το ξέσπασμα της πανδημίας που όλος αυτός ο συρφετός θεώρησε -και μάλλον δικαιολογημένα- ότι είχαν δημιουργηθεί οι κατάλληλες συνθήκες, η κατάλληλη κατάσταση πνευμάτων ώστε να διεκδικήσει παρουσία στον δημόσιο χώρο, στον δρόμο που θεώρησε ότι μπορεί να εκφράσει την «κοινωνική πρωτοπορία» των αρνητών του εμβολίου, των σκεπτικιστών, των αναβλητικών. Κάποιοι antifa που εκτίμησαν -

εσφαλμένα, όπως διαπίστωσαν στην πράξη- ότι μπορούν να δώσουν τη μάχη για την ηγεμονία σε αυτόν τον «λαό», υπέστησαν τις διόλου ευχάριστες συνέπειες.

Σε πολλές χώρες στα προηγούμενα κύματα πανδημίας αυτό το συνονθύλευμα βρήκε στον δρόμο για να διαμαρτυρηθεί για τα lockdown σηκώνοντας τη σημαία της «ελευθερίας» και της «αυτοδιάθεσης» του ατόμου. Στην Ελλάδα, όμως, οι εξελίξεις και οι συσχετισμοί δύναμης δεν το επέτρεψαν. Ίσως ο κυριότερος λόγος γι' αυτό ήταν η απαγόρευση της πορείας του Πολυτεχνείου, που έκανε την Ελλάδα εξαίρεση στον διεθνή κανόνα, καθώς ήταν η Αριστερά που «έσπασε την καραντίνα» βγαίνοντας στον δρόμο. Το πρόταγμα τότε ήταν τελείως ακατάλληλο για την παλιά και νέα ακροδεξιά. Εξίσου ακατάλληλο ήταν και στις επόμενες φάσεις: νέα Σμύρνη, πανεπιστημιακή αστυνομία, πορείες στη διάρκεια της απεργίας πείνας του Δημήτρη Κουφοντίνα.

Σε όλη αυτή την αλυσίδα των γεγονότων η Αριστερά «έσπασε την καραντίνα» με τον δικό της τρόπο, απόλυτα συμβατό με μια στάση υποστήριξης της αναγκαιότητας λήψης περιοριστικών μέτρων, με αποστάσεις και μάσκες. Όχι στο όνομα του δικαιώματος «αυτοδιάθεσης» του Μοναδικού και του Σώματός Του, αλλά στο όνομα συλλογικών κοινωνικών και πολιτικών προταγμάτων, απέναντι σε μια κυβέρνηση που έσπασε κατ' εξακολούθηση την κοινωνική ανακωχή για να ξεδιπλώσει το κρεσέντο αυταρχικών/νεοφιλελεύθερων αντιμεταρρυθμίσεων εντελώς άσχετων με τη διαχείριση της πανδημίας.

Στο ζήτημα των εμβολίων όμως, τίποτε δεν είναι το ίδιο. Και δεν είναι καθόλου τυχαίο που αυτή τη φορά ήταν η άκρα δεξιά η οποία βγήκε στον δρόμο για να σπάσει την υποχρεωτικότητα μέτρων κατά της πανδημίας...

Γιατί όμως η «αντίσταση στην υποχρεωτικότητα του εμβολιασμού» αποδείχθηκε το κατάλληλο ζήτημα για να ξυπνήσει η άκρα δεξιά;

# Πανδημία και υποχρεωτικότητα μέτρων

---

Δεν υπάρχουν... προαιρετικά κυβερνητικά μέτρα. Έτσι, τα κυβερνητικά μέτρα για την πανδημία είχαν υποχρεωτικό χαρακτήρα. Υποχρεωτικά ήταν τα μέτρα περιορισμού της κυκλοφορίας («καραντίνα» ή, σε πιο επιστημονική γλώσσα, μέτρα περιορισμού της διεπιφάνειας των ανθρώπινων επαφών), υποχρεωτική και η χρήση μάσκας. Τότε δεν ετέθη από κανένα τμήμα της Αριστεράς και της αναρχίας ζήτημα «αντίστασης στην υποχρεωτικότητα» – για την ακρίβεια, μια ισχυρή μειοψηφία της Αριστεράς και της αυτονομίας, εμφορούμενη από την αντίληψη ότι η πανδημία είναι «στρατηγική του κεφαλαίου», προετοιμαζόταν από τότε συστηματικά για το πάθημα της 14ης Ιουλίου...

Κι όμως, είχαμε αντιληφθεί ποια κυβέρνηση είχαμε απέναντί μας, γνωρίζοντας ήδη πολύ καλά ότι επρόκειτο για την πιο «μαύρη» και επιθετική κυβέρνηση μετά την πτώση της χούντας· κι όμως, γνωρίζαμε πολύ καλά και ασκήσαμε την ανάλογη κριτική για τα ιδιοτελή της κίνητρα για λογαριασμό της επιχειρηματικότητας και της πολιτικο-οικονομικής «κλίκας» που κανοναρχεί. Δεν θεωρήσαμε όμως -και σωστά πράξαμε- όσα γνωρίζαμε ή την κριτική που ασκήσαμε στην κυβέρνηση, ακόμη και για τον τρόπο που εφάρμοσε τα μέτρα για την καραντίνα και τη μάσκα, λόγο για να αρνηθούμε και πολύ περισσότερο να καλέσουμε σε κινητοποίηση ενάντια στη χρήση μάσκας και ενάντια στα μέτρα περιορισμού της κυκλοφορίας. Αντίθετα, ασκήσαμε για παράδειγμα κριτική επειδή η κυβέρνηση, για να μη δυσανεστήσει το ποίμνιο των ακροδεξιών και θρησκόληπτων, επέτρεπε την παραβίαση των υποχρεωτικών μέτρων καραντίνας από την Εκκλησία – δεν έχει περάσει μεγάλο διάστημα για να το ξεχνάμε...

Πολύ πριν φτάσουμε λοιπόν στα εμβόλια, είχαμε αποδεχτεί μέτρα υποχρεωτικού χαρακτήρα – και καλώς! Από την άλλη, ό,τι διεκδικήσαμε από την κυβέρνηση, προφανώς θέλαμε να έχει υποχρεωτικό και ουχί προαιρετικό χαρακτήρα. Κι όχι μόνο τώρα, αλλά σε όλη την ιστορία των ταξικών αγώνων. Η Αριστερά ζήτησε

υποχρεωτική 9χρονη εκπαίδευση, ενάντια σε ισχυρό τμήμα του λαϊκού «σκεπτικισμού» που είχε οπισθοδρομικό χαρακτήρα· ζήτησε ή συμφώνησε σε υποχρεωτικό εμβολιασμό για να εξαλειφθούν επιδημίες· αποδέχθηκε και εξακολουθεί να αποδέχεται την υποχρεωτικότητα όλης της γκάμας των εμβολίων για τα παιδιά. Όσοι/ες ανακάλυψαν τώρα, επ' αφορμή του εμβολίου για τον κορονοϊό, ότι «οι ιατρικές πράξεις δεν μπορούν να έχουν υποχρεωτικό» χαρακτήρα, διαψεύδονται από τα ιστορικά γεγονότα, από την ιστορία της Αριστεράς. Δεν χρειάζεται καν να γνωρίζουμε τι έγινε «από την εποχή του Ιπποκράτη»· αρκεί να γνωρίζουμε τι έγινε από τις αρχές του 20ού αιώνα μέχρι σήμερα.

## **Υποχρεωτικότητα ιατρικών πράξεων, Λένιν και... Μητσοτάκης**

---

Μια στιγμή αυτής μας της Ιστορίας είναι το διάταγμα για τον υποχρεωτικό εμβολιασμό κατά της ευλογιάς που υπέγραψε ο Λένιν το 1918. Μας το υπενθύμισε πρόσφατα ο Ηλίας Ιωακείμογλου σε άρθρο του στο *Commune*.<sup>(1)</sup> Το διάταγμα όχι μόνο είχε υποχρεωτικό χαρακτήρα, αλλά προέβλεπε και σκληρές τιμωρίες: μέχρι προσαγωγή ενώπιον λαϊκού δικαστηρίου! (Με τέτοια «απάνθρωπα μέσα» και «εκβιασμούς» οι Μπολσεβίκοι εξάλειψαν την τρομερή επιδημία. Είτε το γνώριζαν είτε όχι, οι διαδηλωτές της 14ης Ιουλίου ήταν απολύτως εντός θέματος υιοθετώντας ως ένα εκ των κεντρικών συνθημάτων το «Αναρχικοί και μπολσεβίκοι αυτήν η γη δεν σας ανήκει»...)

Υπάρχουν πολλοί και πολλές μέσα στην Αριστερά που θεωρούν ότι τέτοιες υποχρεωτικότητες «νομιμοποιούνται» να επιβάλλουν μόνο εργατικές επαναστατικές κυβερνήσεις αλλά όχι η χειρότερη κυβέρνηση της Μεταπολίτευσης. Ας κάνουμε όμως προς στιγμήν μια απλή υπόθεση εργασίας, που, όπως θα δούμε, με μία έννοια δεν είναι καν υπόθεση εργασίας: ας πούμε ότι δεν είχαμε την κυβέρνηση Μητσοτάκη, αλλά μία ακόμη χειρότερη: κυβέρνηση... Μπολσονάρου. Που ήταν ενάντια στην επιβολή οποιασδήποτε

εκδοχής υποχρεωτικότητας και που, γι' αυτόν τον λόγο, όπως και στη Βραζιλία, έφερνε μαζικό θανατικό πολύ μεγαλύτερων διαστάσεων σε σχέση με αυτό που βιώσαμε στην Ελλάδα. Ποια θα έπρεπε να είναι τότε η στάση της Αριστεράς και του αναρχικού χώρου; Θα έπρεπε να ζητήσουν υποχρεωτικά (είπαμε, δεν υπάρχουν... προαιρετικά κυβερνητικά μέτρα) μέτρα καραντίνας και υποχρεωτικό μαζικό εμβολιασμό; Δυστυχώς, η κυβέρνηση Μπολσονάρου είναι φανταστική υπόθεση εργασίας μόνο για την Ελλάδα, όχι όμως για τη Βραζιλία! Εκεί είναι πραγματικότητα, με αποτέλεσμα το μαζικό θανατικό. Εκεί η Αριστερά και το κίνημα διαδηλώνουν ζητώντας (υποχρεωτικά βεβαίως) μέτρα προστασίας και μαζικού εμβολιασμού. Είναι να απορεί κανείς γιατί βιάζονται τόσο και δεν περιμένουν την εργατική επαναστατική κυβέρνηση να επιβάλει «νομίμως» τέτοια μέτρα...

Ας κάνουμε και μια άλλη υπόθεση εργασίας – που, όπως θα συμφωνήσουμε εύκολα, θα ήταν ευχής έργον να ισχύσει. Ας υποθέσουμε λοιπόν ότι με κάποιον τρόπο ξεπερνιέται το πρόβλημα της τραγικής έλλειψης εμβολίων στις φτωχές και αναπτυσσόμενες χώρες (που οφείλεται στις πατέντες και στην «αποικιοκρατία των εμβολίων» εκ μέρους των ισχυρών ιμπεριαλιστικών πόλων) και, με δεδομένο ότι έχουν μείνει πολύ πίσω και ο χρόνος πιέζει διπλά και τριπλά, ο ΠΟΥ συστήνει πρόγραμμα μαζικού υποχρεωτικού εμβολιασμού. Ποια θα έπρεπε λοιπόν να είναι η στάση της Αριστεράς σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο; Θα έπρεπε να είναι ή όχι υπέρ του μαζικού υποχρεωτικού εμβολιασμού, παρόλο που σε αυτές τις χώρες του πλανήτη όχι μόνο δεν περισσεύουν οι... εργατικές επαναστατικές κυβερνήσεις, αλλά οι περισσότερες απ' αυτές είναι κατά κανόνα χειρότερες ή και πολύ χειρότερες από την κυβέρνηση του Μητσοτάκη;

Δεν χρειάζεται κανείς/καμιά υποδείξεις για να καταλάβει ότι η κυβέρνηση των Μπολσεβίκων είναι... διαφορετική από την κυβέρνηση του Μητσοτάκη. Χρειάζεται όμως σίγουρα να ληφθεί σοβαρά υπόψη η υπόμνηση για τις δύο λειτουργίες του αστικού κράτους: αναπαραγωγή της ταξικής εκμεταλλευτικής σχέσης στην παραγωγή αλλά και αναπαραγωγή του συστήματος ως όλου.<sup>(2)</sup> Είναι φορές που

το αστικό κράτος πρέπει να πάρει μέτρα φροντίζοντας και τον τομέα της αναπαραγωγής. Το κάνει για να σώσει το σύστημα, ώστε αυτό να συνεχίσει να λειτουργεί στοιχειωδώς εύρυθμα. Γι' αυτό πλήρωσε 800άρια, 500άρια και διχίλιαρα μη επιστρεπτέας προκαταβολής, γι' αυτό μετέθεσε φορολογικές υποχρεώσεις και διακακόνισε δανειακές υποχρεώσεις κ.λπ. κ.λπ. για τον ίδιο ακριβώς λόγο επέβαλε καραντίνα, μάσκα κ.λπ. Και όπως ακριβώς δεν ζητήσαμε να... καταργηθούν τα 800άρια, τα 500άρια και τα διχίλιαρα, αλλά να αυξηθούν για να καλύψουν τις πραγματικές ανάγκες και να παραταθούν στον χρόνο, έτσι ακριβώς δεν κάναμε κίνημα κατά της καραντίνας και της μάσκας, αλλά εναντιωθήκαμε σε πτυχές της εφαρμογής τους και κυρίως στο ότι εντάχθηκαν σε μια τελείως λαθεμένη στρατηγική για την αντιμετώπιση της πανδημίας. Είναι εντυπωσιακό πώς κάποιοι μέσα στην Αριστερά ξέχασαν σε τόσο μικρό χρονικό διάστημα τι κάναμε όταν η κυβέρνηση Μητσοτάκη φρόντισε, με τα δικά της μέσα και για τους δικούς της σκοπούς, ζητήματα αναπαραγωγής του συστήματος που αφορούσαν και την αναπαραγωγή των εργαζόμενων τάξεων, με αποτέλεσμα να πέφτουν σε έναν ρηχό αντικυβερνητισμό.

## **Τα εκβιαστικά μέτρα «πείσμωνσαν τον κόσμο»;**

---

Φυσικά δεν εννοείται κίνημα ενάντια στην υποχρεωτικότητα του εμβολιασμού αν δεν εξιδανικευτούν η αναβλητικότητα, ο σκεπτικισμός και η άρνηση του «αντιστεκόμενου λαού». Η εξιδανίκευση είναι απαραίτητη και τα βασικά της επιχειρήματα είναι δύο: Πρώτο, ότι ήταν η εκβιαστική κυβερνητική πολιτική και τα μέτρα που συνοδεύουν την υποχρεωτικότητα η αιτία για όλα αυτά. Δεύτερο, ότι η κυβέρνηση δεν χρησιμοποίησε πρώτα την πειθώ, δεν έκανε καμπάνια πληροφόρησης κ.λπ.

Όσον αφορά το πρώτο επιχείρημα, πρέπει να θυμηθούμε ότι η κυβέρνηση έθεσε θέμα υποχρεωτικότητας προαναγγέλλοντας μέτρα προς τα τέλη Ιουνίου, όταν η κάμψη του ρυθμού εμβολιασμού ήταν

ήδη φανερή. Ακόμη και τότε όμως, το έκανε όχι με κριτήριο την πρόοδο του προγράμματος εμβολιασμού καθαυτού, αλλά πανικοβλημένη από το ξαφνικό φούντωμα του 4ου κύματος της πανδημίας μεσούσης της τουριστικής σεζόν. (Έχει σημασία πότε και γιατί κάνει ό,τι κάνει η κυβέρνηση, αλλά αυτό θα το επανεξετάσουμε στο τέλος του άρθρου) Ήταν λοιπόν ο «σκεπτικισμός» και η άρνηση που προηγήθηκαν της υποχρεωτικότητας (χωρίς να είναι η άμεση αιτία της), κι όχι η υποχρεωτικότητα που τα προκάλεσε.

## **«Υγιής» λαϊκός σκεπτικισμός και άρνηση;**

---

Όσον αφορά το δεύτερο επιχείρημα, θα πρέπει να γίνουν δύο σχόλια: Πρώτο, είναι σωστή η κριτική προς την κυβέρνηση για τις εγκληματικές της ευθύνες όχι μόνο γιατί δεν έκανε καμπάνια πληροφόρησης, αλλά κυρίως γιατί με την πολιτική δύο μέτρων και δύο σταθμών, με τις αντιφατικές και συχνά παράλογες αποφάσεις της και με τα αντιφατικά μηνύματα που συστηματικά εξέπεμπε, έδωσε τροφή και χώρο στον ανορθολογισμό, αλλά και στη διάχυτη «καχυποψία» την απολύτως συμβατή με τον ανορθολογισμό.

Υπάρχουν όμως, ύστερα από τόσους μήνες ειδησεογραφίας και δημόσιας αντιπαράθεσης για τα εμβόλια, πραγματικά αναποφάσιστοι; άνθρωποι που κάνουν κάποιου είδους προσωπική έρευνα για ντα εμβόλια και δεν είχαν τον χρόνο να την ολοκληρώσουν ως σήμερα για να πάρουν την τελική τους απόφαση; Εκπροσωπούν στην πραγματικότητα το πλέον ανήσυχο και εμπορούμενο από κριτικό πνεύμα κομμάτι της κοινωνίας, ένα είδος κοινωνικής πρωτοπορίας, απέναντι στο οποίο οι εμβολιασμένοι είναι μια συντηρητική, χωρίς κριτικό πνεύμα «πειθήνια μάζα»;

Κανένας που δεν έχει βγάλει Ιατρική δεν μπορεί να κάνει προσωπική έρευνα για τα εμβόλια και να βγάλει συμπέρασμα για τη χρησιμότητά τους, τις ιδιότητές τους, την αλήθεια γύρω από τις παρενέργειές τους. Εδώ η απόφαση θα ληφθεί με όρους

εμπιστοσύνης στην «ιατρική κοινότητα» αρχικά, στα τεκμήρια της πράξης στη συνέχεια. Επίσης, με όρους εμπιστοσύνης σε δημόσιες αρχές όπως ο ΠΟΥ, στον βαθμό που είναι σύμφωνες με τα πορίσματα της «επιστημονικής κοινότητας». Μια καμπάνια ενημέρωσης αυτά ακριβώς τα πορίσματα θα παρουσίαζε, και μάλιστα εκλαϊκευτικά. Όσοι και όσες προβάλλουν το γεγονός ότι η κυβέρνηση δεν ενημέρωσε το κοινό, τι ακριβώς περίμεναν σαν ενημέρωση πέρα από την εκλαϊκευτική παρουσίαση των πορισμάτων της «επιστημονικής κοινότητας»; Περίμεναν μήπως σεμινάρια για τον λαό με υψηλού επιστημονικού επιπέδου αναλύσεις μοριακής βιολογίας; Εδώ τα πράγματα είναι απλά: εμπιστεύεσαι τα πορίσματα της «επιστημονικής κοινότητας» και τις κατευθύνσεις του ΠΟΥ ή δεν τις εμπιστεύεσαι! Και τα κριτήρια για να επιδείξει κάποιος/α μια τέτοιου τύπου εμπιστοσύνη αφορούν την πολιτική λογική και όχι αυτού του είδους την «επιστημονική έρευνα» εκ του προχείρου, με το κινητό από τον καναπέ μας ή με το λάπτοπ από το γραφείο μας. Όποιος/α θέλει ένα τεκμήριο παραπάνω, ας κοιτάξει τι ισχυρίζονται, δηλώνουν, πράττουν οι γιατροί/γιατρίνες και νοσηλευτές/τριες της πρώτης γραμμής, ανάμεσά τους οι «δικοί» μας, της Αριστεράς.

Τι δηλώνει λοιπόν η στάση όσων δεν εμπιστεύονται όλους/ες αυτούς/ές, αλλά την προσωπική... έρευνα, τη σπερμολογία ή μια ισχνή μειοψηφία «αντισυστημικών» γιατρών ή επιστημόνων; Δηλώνει απλούστατα την πεποίθηση ότι η τεράστια πλειονότητα της «επιστημονικής κοινότητας», πολλά εκατομμύρια άνθρωποι παγκόσμια, εξαπατούν συνειδητά. Και μια τέτοια πεποίθηση, όπως αντιλαμβανόμαστε, δεν απέχει πολύ από τις θεωρίες συνωμοσίας των «ψεκασμένων».

Φυσικά, δεν είναι μόνο όσοι/ες είναι αρνητικοί/ές στα εμβόλια. Υπάρχουν επίσης οι αναβλητικοί, που δεν αποκλείουν να το κάνουν αλλά δηλώνουν ότι θα το κάνουν «αργότερα». Υπάρχουν και οι σκεπτικιστές, που λένε πως δεν έχουν αποφασίσει «ακόμη», οι μπερδεμένοι και αποπροσανατολισμένοι. Και αυτών όμως, ο προβληματισμός δεν είναι ιδιαίτερα «υγιής»: θα κάνω το εμβόλιο «αργότερα», σημαίνει συνήθως ότι αφήνω τους άλλους, τα



κορόιδα, να πάρουν πρώιμα το ρίσκο, με την κρυφή σκέψη ότι τελικά το τείχος ανοσίας θα το χτίσουν οι άλλοι, οπότε δεν θα χρειαστεί να το κάνω καθόλου. Το δεν έχω αποφασίσει ακόμη σημαίνει επίσης πως προς το παρόν δεν το κάνω – το τείχος της ανοσίας, ξανά, είναι υπόθεση των άλλων.

## **«Όχι στην υποχρεωτικότητα»: ένα αλλότριο πρόταγμα**

---

Πώς να αξιολογήσουμε τέτοιες αντιδράσεις και επιλογές, υπό το πρίσμα μάλιστα ότι αυτές παραμένουν ακόμη και ενώ έχει ξεσπάσει το 4ο κύμα της πανδημίας; Είναι εκφράσεις «υγιούς λαϊκού σκεπτικισμού» ή εκφράσεις μικροαστικού ατομικισμού; Πού τοποθετούνται στην κλίμακα των κοινωνικών συμπεριφορών που στο ένα της άκρο έχει συμπεριφορές που σηματοδοτούν οξεία κοινωνική ενσυναίσθηση και κουλτούρα «κοινωνισμού» (κοινωνισμός = σοσιαλισμός) και το άλλο της άκρο πλήρη έλλειψη αυτών και τον απόλυτο ατομικισμό; Τελούν υπό ιδεολογική ηγεμονία ή είναι ουδέτερες, ένα είδος *tabula rasa* που περιμένει να νοηματοδοτηθεί στην πορεία;

Στους χώρους της Αριστεράς γίνεται συχνά το λάθος μιας τέτοιου τύπου εξιδανίκευσης: να θεωρείται ότι πίσω από προβληματικές εκδηλώσεις και συμπεριφορές κρύβονται κάποιου τύπου «υγιείς» ή «δικαιολογημένες» ενστικτώδεις λαϊκές αντιδράσεις. Χώροι της Αριστεράς έχουν συχνά εξιδανικεύσει ρατσιστικές συμπεριφορές που αποκτούν αξιόλογη ή και επικίνδυνη έκταση σε λαϊκά στρώματα, αναγνωρίζοντας τα «δίκια» τους για «τα προβλήματα που δημιουργεί η μετανάστευση»· κατά τον ίδιο τρόπο έχουν εξιδανικευτεί εθνικιστικές συμπεριφορές. Ωστόσο, η «αμόλυπτη λαϊκή ψυχή» και τα «υγιή λαϊκά ένστικτα» που περιμένουν πάντα σε επόμενο χρόνο να νοηματοδοτηθούν, είναι μεταφυσική οντολογία. «Η ιδεολογία εγκαλεί τα άτομα σαν υποκείμενα», είπε ο Αλτουσέρ – και ως αυτό είχε απόλυτο δίκιο. Δεν υπάρχουν συμπεριφορές «εκτός χρόνου», δηλαδή χωρίς ιδεολογικούς και

πολιτικούς προσδιορισμούς, επικαθορισμούς και ηγεμονίες. Μπορεί να μην έχουν πάγιο και αμετάκλητο χαρακτήρα, αλλά υπάρχουν πάντα.

Το περίεργο (αλλά όχι ανεξήγητο) είναι ότι, στο ζήτημα που συζητούμε, τέτοιου είδους εξιδανίκευση του λαϊκού «σκεπτικισμού» για τα εμβόλια δεν επιδεικνύουν οι «συνήθεις ύποπτοι» χώροι της Αριστεράς, αλλά χώροι που στα ζητήματα του ρατσισμού και του εθνικισμού συνήθως δεν κάνουν το ίδιο λάθος. Η δυσάρεστη έκπληξη που δοκίμασαν κάποιοι στα συλλαλητήρια της 14ης Ιουλίου, όταν χρεοκόπησαν και γελοιοποιήθηκαν οι εκτιμήσεις τους για το «υγιές» στοιχείο των «λαϊκών αντιδράσεων», είμαστε βέβαιοι ότι θα ήταν μια μοναδική εμπειρία...

Εν τέλει, σε ποιο σύστημα αξιών παραπέμπει αυτού του τύπου η άρνηση, ο σκεπτικισμός ή η αναβλητικότητα όσον αφορά τα εμβόλια; Πρέπει να το πούμε καθαρά: στο σύστημα αξιών του νεοφιλελευθερισμού και όχι της Αριστεράς. Αυτό δεν σημαίνει ότι όλοι/ες αυτοί/ές είναι νεοφιλελεύθεροι/ες· σημαίνει όμως ότι η πολιτική τους στάση τελεί υπό την ιδεολογική ηγεμονία των αξιών του φιλελεύθερου ατομικισμού. Αυτό δεν σημαίνει επίσης ότι αντιεμβολιαστές, σκεπτικιστές και αναβλητικοί ταυτίζονται· σημαίνει όμως ότι η πολιτική τους στάση τοποθετείται σε διαφορετικές γραμμές του φάσματος του νεοφιλελεύθερου ατομικισμού. Δεν σημαίνει, τέλος, ότι η στάση τους προδιαγράφει πως στις επόμενες εκλογές θα ψηφίσουν άκρα δεξιά ή ΝΔ· σημαίνει όμως ότι στον «κοινωνικό χώρο» που δημιουργούν, η δύναμη που μπορεί να ηγεμονεύσει, να κολυμπήσει σαν το ψάρι στο νερό και να επωφεληθεί πολιτικά είναι η άκρα δεξιά.

Το πρόταγμα της «αυτοδιάθεσης του σώματος» και του ατομικού δικαιώματος άρνησης του εμβολιασμού σε συνθήκες που φουντώνει το 4ο κύμα της πανδημίας και οι μεταλλάξεις απειλούν με νέους κύκλους αναζωπυρώσεων είναι εχθρικό σε κάθε έννοια κοινωνισμού, είναι ανάξιο και αλλότριο για την Αριστερά.

# Πού βρισκόμαστε, τι να κάνουμε

---

Όσοι/ες πίστεψαν τις θριαμβολογίες των κυβερνήσεων ότι βγήκαμε οριστικά στο μεταπανδημικό «ξέφωτο», έχουν αρχίσει ήδη να το ξανασκέφτονται. Στην πραγματικότητα βρισκόμαστε σε μια κρίσιμη καμπή, κατά την οποία το κρίσιμο ερώτημα είναι αν η ανθρωπότητα θα καταφέρει πράγματι να νικήσει την πανδημία ή θα υπάρξει νέος, παγκόσμιος κύκλος αυτής. Πιο συγκεκριμένα, οι κίνδυνοι είναι δύο, ένας εντελώς άμεσος και ένας βραχυμεσοπρόθεσμος:

*Ο άμεσος κίνδυνος είναι να θρηνήσουμε νέες χιλιάδες θυμάτων - και δεκάδες ή εκατοντάδες χιλιάδες διεθνώς- από το 4ο κύμα της πανδημίας. Δεν είναι υπόθεση εργασίας: ο κίνδυνος είναι εδώ, αυτό συμβαίνει τώρα! Ο κίνδυνος αυτός μπορεί να γίνει ακόμη μεγαλύτερος από τον τυχοδιωκτισμό των κυβερνήσεων, που θα αποφύγουν όσο μπορούν μέτρα γενικευμένης καραντίνας και θα εξαντλήσουν τα περιθώρια να κρατηθεί το θανατικό σε «αποδεκτά» επίπεδα με ημίμετρα (τοπικά λοκντάουν κ.λπ.). Πέρα από τον κίνδυνο νόσησης, θανάτου και χρόνιων ισόβιων προβλημάτων (long covid), πρέπει επίσης να προσμετρήσουμε και τις συνέπειες στα εισοδήματα και στη ζωή των εργαζόμενων τάξεων, ιδιαίτερα αν πάρουμε υπόψη μας ότι οι ευρωπαϊκές κατευθύνσεις μιλούν για περιορισμό των μέτρων στήριξης στο πλαίσιο της στρατηγικής για επιστροφή στον «ενάρετο» δημοσιονομικό κύκλο. Ακριβώς επειδή το 4ο κύμα είναι εδώ, δεν υπάρχει χρόνος για αναμονές.*

*Ο βραχυμεσοπρόθεσμος κίνδυνος είναι κάποια μετάλλαξη (τυχαία λάθος «αντιγραφή» – γιατί εκτός από τα περί «στρατηγικής του κεφαλαίου», ακούσαμε ότι υπάρχει και «στρατηγική» του ιού!!!) να τρυπήσει τον θώρακα των υπάρχοντων εμβολίων και να έχουμε νέο παγκόσμιο κύκλο πανδημίας. Οι πατέντες και η «αποικιοκρατία των εμβολίων» μειώνουν επικίνδυνα τους ρυθμούς του εμβολιασμού ακόμη και στις αναπτυγμένες καπιταλιστικά χώρες, ιδιαίτερα όμως στις φτωχές και αναπτυσσόμενες χώρες του πλανήτη, όπου η τροφοδοσία σε εμβόλια είναι τραγικά ανεπαρκής.*

Είναι επίσης μάχη με τον χρόνο.

Μπροστά σε τέτοιους κινδύνους, που είναι ακόμη σοβαρότεροι για τις εργαζόμενες τάξεις (γιατί αυτές ζουν στερημένη ζωή, έχουν αυξημένα ποσοστά νοσηρότητας και μειωμένες ή μηδαμινές δυνατότητες αγοράς υπηρεσιών υγείας), η Αριστερά θα αναγάγει σε πρόταγμα τη «μη υποχρεωτικότητα του εμβολιασμού» και θα δώσει μάχη γι' αυτό; Φτάνουμε λοιπόν στο κρίσιμο ζήτημα: ποια είναι τα κίνητρα της κυβέρνησης και ποια της Αριστεράς; Πόσο επείγονται και για ποιους λόγους;

Η κυβέρνηση επείγεται, γιατί το 4ο κύμα φουντώνει και απειλεί το success story «Βγήκαμε από την πανδημία – έρχεται η ανάπτυξη». Ενώ το 4ο κύμα οφείλεται σε δικά της εγκληματικά λάθη και παραλείψεις, ακολουθεί την πάγια τακτική της: μετάθεση ευθυνών και κινήσεις πανικού για να προλάβει τα χειρότερα. Η Αριστερά από την πλευρά της έχει άλλα κίνητρα: να σώσει τις εργαζόμενες τάξεις από τις υγειονομικές αλλά και τις άλλες επιπτώσεις της πανδημίας που ξαναφουντώνει. *Βρισκόμαστε ξανά στο σημείο που βρεθήκαμε με την καραντίνα και τις μάσκες: οι ευθύνες της κυβέρνησης είναι τρομερές, αλλά την ίδια στιγμή δεν υπάρχει άλλο άμεσο και ρεαλιστικό μέσο από τον μαζικό εμβολιασμό.*

Η Αριστερά πρέπει να κάνει σημαία της ακριβώς αυτό: μαζικός εμβολιασμός! Προτείνοντας μέτρα που θα τον διευκολύνουν: καμπάνια ενημέρωσης έστω και τώρα, πληρωμένες άδειες για τους εμβολιασμένους για να εμβολιαστούν ή για όσο έχουν συμπτώματα, καλύτερη κάλυψη υποβαθμισμένων περιοχών με εμβολιαστικά κέντρα, μαζί με όλα τα πάγια αιτήματα της Αριστεράς για το δημόσιο σύστημα υγείας, την πρωτοβάθμια φροντίδα κ.λπ. κ.λπ. Δεν πρέπει να κάνει το λάθος να υιοθετήσει το αλλότριο πρόταγμα «Όχι στην υποχρεωτικότητα του εμβολιασμού». Θα είναι σαν να δίνει αντιφατικό μήνυμα: από τη μια, είναι επείγον να εμβολιαστούμε μαζικά για να σώσουμε την τάξη μας από τις συνέπειες, από την άλλη υποστηρίζουμε το δικαίωμα αυτών που αρνούνται να εμβολιαστούν. Αν είναι υποστηρίξιμη η επιλογή τους να μην εμβολιαστούν, τότε πόσο αξιόπιστο είναι να

ισχυρίζεται ταυτόχρονα η Αριστερά ότι θεωρεί επείγοντα τον μαζικό εμβολιασμό;

Στην πραγματικότητα τα ερωτήματα είναι ακόμη πιο πιεστικά, βασανιστικά: πώς είναι δυνατόν η Αριστερά να υποστηρίξει το «δικαίωμα» του εργαζόμενου σε οίκο ευγηρίας, του γιατρού και νοσηλευτή, του εκπαιδευτικού να μην εμβολιαστεί όταν ο κίνδυνος της πανδημίας παραμένει; Γιατί η υποχρεωτικότητα άρχισε ή θα αρχίσει από τέτοιες κατηγορίες εργαζομένων. Αλλά και σε όσους εργαζόμενους κινδυνεύουν από απόλυση από τον εργοδότη, τι θα πει η Αριστερά; Να εμβολιαστούν για να αποφύγουν την απόλυση ή να κάνουν απεργία για το δικαίωμά τους να μην εμβολιαστούν; Φυσικά πρέπει να καταγγείλει τις απειλές των εργοδοτών, αλλά το κρίσιμο είναι τι θα συμβουλεύσει η ίδια τους εργαζόμενους να κάνουν.

Το ζήτημα είναι τι ιεραρχεί η Αριστερά ως επείγον και κρίσιμο, και με ποιες αξίες θέλει να ταυτιστεί. Το μήνυμα πρέπει να είναι καθαρό: αν τσαλαβουτήσει σε θολά νερά, αν πει ταυτόχρονα και το 'να και τα' άλλο, θα χάσει ό,τι έχτισε με τους αγώνες της στην περίοδο της πανδημίας, και θα κάνει «χώρο» για την παλιά και νέα άκρα δεξιά.

---

Πηγή: [commune.org.gr](http://commune.org.gr)